

Työterveyslaitos

EU:n alustatyödirektiivi työturvallisuuden näkökulmasta

TkT Pia Perttula, johtava tutkija

Työsuojelurahasto
Arbetarskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

Työturvallisuusnäkökulmia alustatyödirektiivissä

Automatisoidut seuranta- ja päätöksentekojärjestelmät:

- järjestelmien käyttö voi vaikuttaa merkittävästi alustatyöntekijöiden turvallisuuteen sekä fyysiseen terveyteen ja mielenterveyteen
- työtä välittävien digitaalisten alustojen on arvioitava näitä vaaroja ja toteutettava asianmukaisia ennaltaehkäiseviä ja suojelutoimenpiteitä.

Psykososiaalinen kuormitus:

- algoritmipohjainen ohjaus ja seuranta voivat lisätä työntekijöiden stressiä ja ahdistusta. Työtä välittävien digitaalisten alustojen olisi arvioitava näitä vaaroja ja toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä että järjestelmien käyttö ei vaaranna työntekijöiden terveyttä.

Väkivallan ja häirinnän uhka:

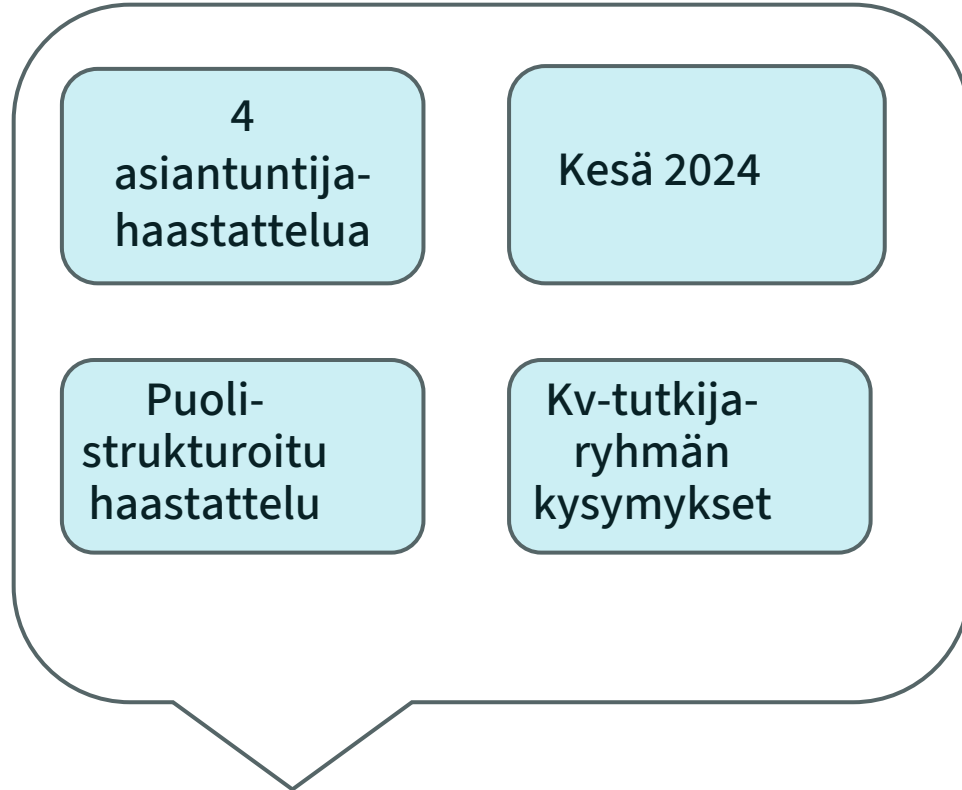
- alustatyöntekijät ovat vaarassa joutua väkivallan ja häirinnän kohteiksi. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että työtä välittävät digitaaliset alustat toteuttavat ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä, mukaan lukien tehokkaiden ilmoituskanavien tarjoaminen.

Vuokratyön työturvallisuus

(Lähde: AVI verkkoseminaari 7.5.2025)

- Vuokratyössä kohonnut tapaturmien ja altistumisen riski
- Vuokratyöntekijöiden perehdytyksessä puutteita
- Tyypillisiä tapaturmia liukastumiset ja kaatumiset
- Työturvallisuusvastuissa epäselvyyksiä henkilöstövuokrausyrityksen ja asiakasyrityksen välillä
- Vuokratyöntekijöille tarjotaan riskialttiimpia tehtäviä
- Pitkiä, epäsäännöllisiä työvuoroja -> työturvallisuusriski

Asiantuntijahaastattelut

Haastatteluteemat:

- Direktiivin nykytila
- Työterveys, -turvallisuus ja -hyvinvointi
- Algoritminen johtaminen
- Tietosuoja

Työturvallisuus alustatyössä

Työturvallisuusvaarat ovat samankaltaisia kuin muissakin töissä:

- Fyysinen kuormittuminen
- Tapaturmavaarat
- Ergonomiaan liittyvät haitat
- Kemialliset ja biologiset vaaratekijät
- Psykososiaaliset kuormitustekijät

Psykososiaaliset tekijät

Vaaroihin ja haittoihin liittyvien riskien hallinta – Kenen vastuulla?
- Työsuhteen luonne määrittää vastuutahon

Tuloksia haastatteluista

- Työturvallisuuden haasteet ja mahdollisuudet alustatyössä:
 - Perinteisten työturvallisuushaasteiden lisäksi on oltava valmius kohdata uusia riskejä (esim. ilmastonmuutoksesta aiheutuvia riskejä)
 - Teknologian käyttö -> haasteita ergonomialle, tauottamiselle
 - Mahdollisuuksia
 - Lisääntynyt itsenäisyys.
 - Mahdollisuus vaikuttaa siihen, miten työ toteutetaan.

- Työturvallisuusriskien arviointi alustatyössä
 - **Työnantajan velvollisuudet:**
 - Työnantajien on jatkuvasti arvioitava työturvallisuusriskejä.
 - **Alustatyöntekijöiden vastuu:**
 - Alustatyöntekijöille, jotka eivät ole työsuhteessa, vastuu riskien arvioinnista jää heidän itsensä hoidettavaksi.
 - **Osaamisen ja resurssien puute:**
 - On olemassa riski, että alustatyöntekijöillä ei ole tarvittavia taitoja tai keinoja käsitellä näitä asioita itsenäisesti.

Pohdintaa

- Keskeinen kysymys lainsäädännön näkökulmasta: milloin palkattu työntekijä, milloin itsenäinen työsuorittaja
- Miten varmistetaan, että alustatyöntekijällä on riittävä osaaminen ja tietotaito
 - Haasteita viestinnälle, opastukselle ja ohjaukselle
- Perinteisten riskien lisäksi tulisi huomioida henkilökohtaiset edellytykset

Lähteitä

- AVI. 2024. Vuokratyön käytön riskit ja vastuut teollisuudessa. Saatavilla: [Verkkoseminaari: Vuokratyön käytön riskit ja vastuut teollisuudessa - Työsuojelu.fi - Työsuojeluhallinto](#)
- Oppegaard, S. et al. 2024. The Working Environment of the Future. Saatavilla: <https://pub.norden.org/temanord2024-531/index.html>

Työterveyslaitos

Kiitos

 HYVÄÄ
TYÖPÄIVÄÄ!

Lisää asiaa työelämästä? Seuraa Työterveyslaitosta somessa ja vieraile verkkosivuillamme ttl.fi. Muista myös tilata uutiskirjeemme!

